LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. RUGSĖJO 28 D. NUTARIMO NR. 1163 „DĖL ASBESTO IR JO TURINČIŲ GAMINIŲ IMPORTO, GAMYBOS IR NAUDOJIMO RIBOJIMO“ DALINIO PAKEITIMO

2000 m. gegužės 1 d. Nr. 484
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš dalies pakeisti Lietuvos Respublikos 1998 m. rugsėjo 28 d. nutarimą Nr. 1163 „Dėl asbesto ir jo turinčių gaminių importo, gamybos ir naudojimo ribojimo“ (Žin., 1998, Nr. 88-2424):

1. Papildyti nurodytąjį nutarimą šiuo 1.3 punktu:

„1.3. nuo 2002 m. sausio 1 d. – apdorotus asbesto pluoštus, mišinius, daugiausia sudarytus iš asbesto arba iš asbesto ir magnio karbonato; tokius mišinius arba asbesto dirbinius (pavyzdžiui, siūlus, audinius, drabužius, galvos apdangalus, avalynę, tarpiklius), sutvirtintus arba nesutvirtintus, išskyrus prekes, klasifikuojamas 68.11 arba 68.13 pozicijose (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą 68.12); frikcines medžiagas ir jų dirbinius (pavyzdžiui, lakštus, ritinius, juosteles, segmentus, diskus, tarpiklius, įklotus), nesumontuotus, skirtus stabdžiams, sankaboms arba panašioms detalėms, daugiausia sudarytus iš asbesto, kombinuotus arba nekombinuotus su tekstilės arba kitomis medžiagomis (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą ex 68.13), išskyrus gaminius, skirtus naudoti civilinėje aviacijoje“.

2. Papildyti nurodytąjį nutarimą šiais 3.5 ir 3.6 punktais:

„3.5. nuo 2003 m. sausio 1 d. – naudoti apdorotus asbesto pluoštus, mišinius, daugiausia sudarytus iš asbesto arba iš asbesto ir magnio karbonato; tokius mišinius arba asbesto dirbinius (pavyzdžiui, siūlus, audinius, drabužius, galvos apdangalus, avalynę, tarpiklius), sutvirtintus arba nesutvirtintus, išskyrus prekes, klasifikuojamas 68.11 arba 68.13 pozicijose (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą 68.12); frikcines medžiagas ir jų dirbinius (pavyzdžiui, lakštus, ritinius, juosteles, segmentus, diskus, tarpiklius, įklotus), nesumontuotus, skirtus stabdžiams, sankaboms arba panašioms detalėms, daugiausia sudarytus iš asbesto, kombinuotus arba nekombinuotus su tekstilės arba kitomis medžiagomis (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą ex 68.13), išskyrus gaminius, skirtus naudoti civilinėje aviacijoje;

3.6. nuo 2002 m. sausio 1 d. – gaminti apdorotus asbesto pluoštus, mišinius, daugiausia sudarytus iš asbesto arba iš asbesto ir magnio karbonato; tokius mišinius arba asbesto dirbinius (pavyzdžiui, siūlus, audinius, drabužius, galvos apdangalus, avalynę, tarpiklius), sutvirtintus arba nesutvirtintus, išskyrus prekes, klasifikuojamas 68.11 arba 68.13 pozicijose (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą 68.12); frikcines medžiagas ir jų dirbinius (pavyzdžiui, lakštus, ritinius, juosteles, segmentus, diskus, tarpiklius, įklotus), nesumontuotus, skirtus stabdžiams, sankaboms arba panašioms detalėms, daugiausia sudarytus iš asbesto, kombinuotus arba nekombinuotus su tekstilės arba kitomis medžiagomis (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą ex 68.13), išskyrus gaminius, skirtus naudoti civilinėje aviacijoje“.

3. Pripažinti netekusiais galios 2 ir 4 punktus.

4. Papildyti nurodytąjį nutarimą šiuo 5 punktu (ankstesnįjį 5 punktą laikant 6 punktu):

„5. Patvirtinti Asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimo ribojimo ir taršos prevencijos programą (pridedama)“.

MINISTRAS PIRMININKAS ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS DANIUS LYGIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1998 m. rugsėjo 28 d.
nutarimu Nr. 1163
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2000 m. gegužės 1 d.
nutarimo Nr. 484
redakcija)

ASBESTO IR JO TURINČIŲ GAMINIŲ NAUDOJIMO RIBOJIMO IR TARŠOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendruoju pavadinimu „asbestas“ vadinama pluoštinės struktūros mineralų (silikatų) grupė. Asbestas ir jo turintys gaminiai plačiai naudojami dėl unikalių asbesto savybių – atsparumo ugniai, didelio mechaninio stiprumo, elastingumo, galimybės verpti pluoštą, gero šio pluošto sukibimo su rišamosiomis medžiagomis ir pigumo. Tačiau dėl pastaraisiais dešimtmečiais įrodyto asbesto dulkių kancerogeninio poveikio sveikatai būtina riboti asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimą.

2. Asbesto turinčių gaminių naudojimas ribojamas visame pasaulyje, ypač Europos Sąjungoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose: net 11-oje Europos Sąjungos Tarybos direktyvų kalbama apie asbesto turinčius gaminius arba jo turinčias atliekas.

3. Lietuvos Respublikoje asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimą reglamentuoja šis nutarimas, sveikatos apsaugos ministro 1999 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 94 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 36:1999 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“(Žin., 1999, Nr. 23-667) patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 36:1999 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gegužės 6 d. įsakymas Nr. 87/236 „Dėl Darbo su asbestu taisyklių tvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 44-1225).

4. Riboti asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimą – vienas iš narystės Europos Sąjungoje reikalavimų, todėl rengiant šią programą atsižvelgta į Europos Sąjungos Tarybos direktyvas, reglamentuojančias asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimą.

II. PROGRAMOS TIKSLAI IR PRIEMONĖS

5. Programos tikslai yra šie:

5.1. atsižvelgiant į šalies ūkio galimybes, kiek įmanoma sumažinti asbesto ir jo turinčių gaminių neigiamą poveikį Lietuvos gyventojų sveikatai;

5.2. užtikrinti saugų jau panaudotų asbesto turinčių gaminių eksploatavimą;

5.3. užtikrinti, kad asbesto turinčios atliekos būtų tvarkomos be pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai;

5.4. kelti darbuotojų, dirbančių aplinkosaugos darbų saugos, užterštumo asbestu tyrimo ir įvertinimo srityse, kvalifikaciją;

5.5. teikti gyventojams būtiną informaciją apie asbesto ir jo turinčių gaminių poveikį sveikatai.

6. Pagrindinės asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimo ribojimo ir taršos prevencijos priemonės yra šios:

6.1. kontroliuoti, kaip laikomasi Lietuvos higienos normos HN 36:1999 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“ reikalavimų;

6.2. kontroliuoti, kaip laikomasi socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 87/236 patvirtintų Darbo su asbestu taisyklių;

6.3. įvertinti visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų patalpose panaudotų asbesto turinčios apdailos ir izoliacinių konstrukcijų būklę, nustatyti taršos asbesto skaidulomis laipsnį pastatų viduje; remiantis pastatų būklės ir taršos asbestu įvertinimo rezultatais, imtis reikiamų priemonių aplinkos taršai asbestu sumažinti;

6.4. rekonstruojamuose technologiniuose įrenginiuose nenaudoti asbesto ir jo turinčių gaminių, taikyti apsaugos priemones asbesto taršai dėl gamybos įrenginių ir konstrukcijų sumažinti;

6.5. skatinti asbesto pakaitalų (akmens vatos, plaušinių nepavojingų medžiagų ir t.t.) paieškos ir gamybos organizavimą;

6.6. organizuoti informacijos apie asbesto poveikį sveikatai platinimą žiniasklaidoje ir specialiuose leidiniuose;

6.7. švietimo programose numatyti informacijos apie asbesto pavojingumą sveikatai teikimą.

III. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO EFEKTYVUMAS

7. Programa įgyvendinama pagal asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimo ribojimo ir taršos prevencijos priemonių planą (pridedama).

8. Įgyvendinus programą:

8.1. asbestas ir medžiagos, kuriose yra asbesto, bus pakeisti nekenksmingomis medžiagomis, kurių gerosios savybės atitiks arba bus pranašesnės už asbesto turinčių gaminių;

8.2. bus sumažintas visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų užterštumas asbesto dulkėmis: jie bus izoliuojami įvairiomis priemonėmis (nudažomi, padengiami emalėmis, plėvelėmis);

8.3. iš visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų bus pašalinti asbesto turintys gaminiai, ypač pavojingi žmonių sveikatai;

8.4. sumažės aplinkos oro, vandens ir dirvožemio tarša asbesto skaidulomis;

8.5. bus įgyvendinti Europos Sąjungos direktyvų, reglamentuojančių asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimą, reikalavimai.

_____

Asbesto ir jo turinčių gaminių naudojimo ribojimo ir taršos prevencijos programos priedas

ASBESTO IR JO TURINČIŲ GAMINIŲ NAUDOJIMO RIBOJIMO IR TARŠOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PLANAS

Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdyto-jai	Lėšų poreikis, tūkst. litų
1. Įvertinti visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų patalpose panaudotų asbesto turinčios apdailos ir izoliacinių konstrukcijų būklę, nustatyti taršos asbesto skaidulomis laipsnį pastatų viduje; remiantis pastatų būklės ir taršos asbestu įvertinimo rezultatais, imtis reikiamų priemonių aplinkos taršai asbestu sumažinti	2000-2005 metai	Aplinkos ministerija, pastatų savininkai	
2. Stiprinti užterštumo asbesto skaidulomis tyrimo laboratorijų metodinę ir materialinę bazę	2000-2002 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija	
3. Parengti sąvartynų įrengimo ir eksploatavimo taisykles, numatyti jose asbesto turinčių atliekų šalinimo sekcijų įrengimą ir eksploatavimą	2000 metų III ketvirtis	Aplinkos ministerija	
4. Užtikrinti saugų asbesto turinčių atliekų šalinimą įrengiamuose naujuose sąvartynuose, numatyti asbesto turinčių atliekų saugaus šalinimo priemones esamų sąvartynų sutvarkymo planuose	nuo 2001 metų I ketvirčio	savivaldybės	
5. Rekonstruojamuose technologiniuose įrenginiuose nenaudoti asbesto ir jo turinčių gaminių, taikyti apsaugos priemones asbesto taršai dėl gamybos įrenginių ir konstrukcijų sumažinti	nuo 2001 metų	ūkio subjektai, Sveikatos apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	
6. Skatinti asbesto pakaitalų paieškos ir gamybos organizavimą	nuo 2000 metų III ketvirčio	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	
7. Parengti informacinę medžiagą apie asbesto pakaitalų naudojimą	2001 metų IV ketvirtis	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	20
8. Parengti informacinę medžiagą apie asbesto poveikį žmogui ir aplinkai, integruoti ją į darbo rinkos centrų mokymo programas	2001 metų IV ketvirtis	Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba	20
9. Žiniasklaidoje skleisti informaciją apie asbesto ir jo turinčių gaminių pavojingumą sveikatai	nuolat	Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija	20
10. Patvirtinti aplinkos taršos asbestu prevencijos ir mažinimo taisykles	2000 metų III ketvirtis	Aplinkos ministerija	

_____